

Asia: VN/6566/2022

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän raportoinnin kokonaisuudesta ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 1 ja 2)

Raportoitavien tietojen tulisi olla mahdollisimman pysyviä vuodesta toiseen muutuskustannusten minimoimiseksi. Kaikki muutokset aiheuttavat kunnalle kustannuksia sekä työ- että tietojärjestelmäkustannusten muodossa. Uusien tietosisältöjen lisääminen kokonaisuuteen vaikeuttaa kuntien raportointivelvoitetta kohtuuttomasti. Kaikkia tietoja ei saada suoraan järjestelmistä ja tämä lisää manuaalista työtä, mikä ei ole ollut automatisoidun raportoinnin tarkoitus. Vuosien välinen vertailukelpoisuus ei myöskään toteudu raportointikokonaisuuksien jatkuvan muuttumisen vuoksi.

Raskasta raportoinnin edellyttämää manuaalista kommentointivaadetta tulisi kehittää huomattavasti kevyemmäksi. Tällä hetkellä esimerkiksi on kommentoitava negatiivista verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta (joka neljännes edellistä raportointia enemmän negatiivinen) ja euromääräisesti pieniä muutoksia, jotka kuitenkin ovat suhteellisesti isoja sekä lisäksi joutuu kommentoimaan muutoksia, jotka on jo jossain aiemmassa kohdassa kommentoitu (esim. toiminnan ja investointien rahavirta, rahoituksen rahavirta -> rahavarojen muutos).

Automaattisen raportoinnin synnyttämiä lisäkustannuksia ei ole kunnille kompensoitu. Erityisesti, jos raportointia edelleen laajennetaan ja tietosisältöjä muutetaan, niin lisätehtävän kustannukset tulee kompensoida kunnille.

2. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän palveluluokituksesta ja siihen esitetyistä muutoksista (liite 4)

Palveluluokkiin tehdyt sisältötarkennukset toteamme tarpeellisiksi, lukuun ottamatta:

- Palveluluokka 3455 Muu opetus- ja kasvatustoiminta. Kuvaus tulisi pitää ennallaan ja palveluluokan sisältää jatkossakin ns. Harrastamisen Suomen mallin.

Seuraavien uusien palveluluokkien perustamista emme kannata:

- 3905 Kulttuurifestivaalit- ja tapahtumat. Kaupungin toiminnassa sellainen kulttuurifestivaaleihin luettava toiminta, jota raportointi koskisi, on hyvin vähäistä. Kunnilta edellytetyt tilastovaateet ovat lisääntyneet jo nyt merkittävästi tilastouudistuksen myötä ja toivottavaa on, että kaikki kerättävät tiedot ovat aidosti olennaisia ja tarkoituksenmukaisia. Emme myöskään kannata tiedon keräämistä osana KKYTT-raportointia. Mikäli tiedolle on perusteltu ja välttämätön tarve, niin silloin tieto tulisi kerätä palveluluokkaraportoinnin yhteydessä eikä erikseen manuaalisesti tallennettavana osana KKYTT-raportointia.

- 3950 Harrastamisen Suomen malli. Emme kannata tiedonkeruun toteuttamista omana palveluluokkanaan, sillä kyseessä on valtionavustusrahoitteinen toiminta, joka tulee raportoiduksi hankeraportoinnin myötä. Mikäli tämä lisätään palveluluokkaraportointiin, tämä aiheuttaa kaksinkertaisen raportoinnin kunnille. Mikäli Harrastamisen Suomen malli muodostuisi pysyväksi osaksi kuntien toimintaa, tulee palveluluokan perustamista harkita siinä vaiheessa.

- 4405 Ympäristönsuojelun lupatehtävät ja 4408 Ympäristönsuojelun valvontatehtävät. Esitämme raportoinnin pitämistä ennallaan ja ko. tehtävien raportoinnista palveluluokalla 4402 Ympäristönsuojelun lupa- ja valvontatehtävät. Kyseisiä tehtäviä tekevät usein kunnissa samat henkilöt ja kustannusten jako kahdelle erilliselle luokalle olisi käytännössä laskennallinen, eikä antaisi luotettavaa kuvaa. Lupa- ja valvontatehtävien kokonaisuutta ei ole tarkoituksenmukaista jakaa kahteen erilliseen palveluluokkaan. Toimintona ympäristönsuojelu on melko pieni jopa suurissa kunnissa. Esimerkiksi Hyvinkäällä nettokustannukset ovat noin 300 000 euroa vuodessa eli noin 0,1 % koko kaupungin nettomenoista.

- 5365 Maaomaisuuden hallinta ja 5368 Maankäyttösopimukset. Esitämme raportoinnin pitämistä ennallaan ja ko. tehtävien raportoinnista palveluluokalla 5361 Maaomaisuuden hallinta. Maankäyttösopimukseen kohdistuvat käyttötalousmenot ovat lähinnä sopimusneuvotteluihin ja -valmisteluihin käytetyn työajan kustannusta, jonka kohdistaminen ko. toimintaan olisi puolestaan arvionvaraista. Maankäyttösopimusneuvotteluita ja muita maaomaisuuden hallinnan tehtäviä tekevät kunnissa samat henkilöt ja kustannusten jako kahdelle erilliselle luokalle olisi laskennallinen, eikä näin ollen antaisi luotettavaa kuvaa. Maankäyttösopimusten valmisteluun käytettävä aika vaihtelee kuukausittain ja vuosittain paljon. Investointimenoista maankäyttösopimukseen kohdistuvaa osuutta ei pystytä erottamaan erikseen investointikohteen kokonaiskustannuksista. Mikäli palveluluokkakohtainen raportointi säilyy edelleen myös investointimenojen osalta, ei maankäyttösopimukseen kohdistuvia osuuksia pystytä raportoimaan erikseen.

-5565 Työllisyyspalvelut (lakisääteiset) ja 5566 Työllisyyspalvelut (ei-lakisääteiset). Esitämme raportoinnin pitämistä ennallaan ja ko. tehtävien raportoinnista palveluluokalla 5552 Työllisyyspalvelut. Kyseisiä tehtäviä tekevät usein kunnissa samat henkilöt ja kustannusten jako kahdelle erilliselle luokalle olisi laskennallinen eikä näin ollen antaisi luotettavaa kuvaa.

Yhteenvedona todettakoon, että Hyvinkään kaupunki ei kannata edellä mainittuja muutoksia, joiden myötä saataisiin aikaan epäluotettavaa tietoa ja samalla hallinnollinen manuaalinen työ ja sen kustannukset kasvavat.

3. Lausuntonne eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin esitetyistä muutoksista ja uusista tietosisällöistä (liitteet 3, 5 ja 6 sekä taulukkomallit)

Emme kannata KKLMY-raportointikokonaisuuden käyttöönottoa, emmekä TOLT raportilla esitettävän k-t06/Kilpailulain 30 d §:n mukaisten yksiköiden ilmoittamista. Eriyttäviä laskelmia ei kaikilta osin saada suoraan kirjanpidosta, vaan ne vaativat erillistä excel-laskentaa. Automaattisen talousraportoinnin tarkoitus ja tehtävä ei voi laajentua palvelemaan useita eri tarkoituksia varten. Talousraportoinnin olisi tarkoitus palvella myös kuntien oman toiminnan johtamista, mikä vaarantuu kun raportointia laajennetaan palvelemaan useita erilaisia kunnan ulkopuolelta määrittyviä tietotarpeita.

Emme kannata KKTPA-raportointikokonaisuuteen lisättäväksi opetustoimen kustannuksia. Valtionosuuslaskennan perusteena arviotietojen käyttämistä voidaan pitää kyseenalaisena. Tammikuun puolessa välissä laadittu tilinpäätösarvio opetustoimen kustannuksista ei tuota niin luotettavaa tietoa, että sitä todellisuudessa voitaisiin käyttää valtion kehysvalmistelussa. Ehdotamme lisäsesityksen poistamista. Mikäli raportointiajankohtaa siirrettäisiin eteenpäin esimerkiksi kahdella viikolla, niin raportointi antaisi paremmin hyödynnettävää tietoa. Nykyisen aikataulun mukainen arviolukujen tallennus edellyttää manuaalista työtä. Näin ollen voidaan todeta, että tämä uusi raportointivaade lisäisi merkittävästi taloushallinnon työtä erittäin kiireisessä työvaiheessa, kun tilinpäätöksen laatiminen muutenkin on kunnissa erittäin työllistävä tehtävä. Myöskään esitetyn tietosisällön lisäyksen kuvaus opetustoimen toteutuneista kustannuksista ei ole yksiselitteinen. Esityksestä ei käy ilmi, mitä kustannuksia raportointi tarkkaan ottaen sisältää; onko kyse tiettyjen palveluluokkien sisällöstä ja pitäisikö summien sisältää myös vyörytetyt kustannukset.

4. Lausuntonne teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin esitetyistä muutoksista (liite 3 sekä taulukkomallit)

Kaikki muutokset aiheuttavat ylimääräisiä kustannuksia kunnalle, tästä syystä raportoitavien tietojen tulisi olla mahdollisimman pysyviä ja muutoksia ei saisi tehdä vuosittain. Järjestelmät eivät taivu kaikkiin uusiin tietopyyntöihin ja kenttämäärää on mahdotonta lisätä nykyisiin järjestelmiin.

Valtiokonttorin tietopalvelussa on kuluvana vuonna ollut virheitä tai raportointikokonaisuudet ovat olleet keskeneräisiä, mitkä ovat hidastuttaneet kuntien raportointia. Tälläkään hetkellä ei tiedetä, milloin KLTR ja KKNR (Q1/2022) raportoinnit aukeavat kunnille, myöskään vuodelta 2021 raportoitava KKTPP-raportointi ei ole vielä auennut. Nykyiset raportointikokonaisuudet pitäisi saada kuntoon ennen kuin lähdetään tekemään muutoksia olemassa olevaan raportointiin.

Peevo Markus
Hyvinkään kaupunki

Liimatta Anna-Miia
Hyvinkään kaupunki - Talouspalvelut

